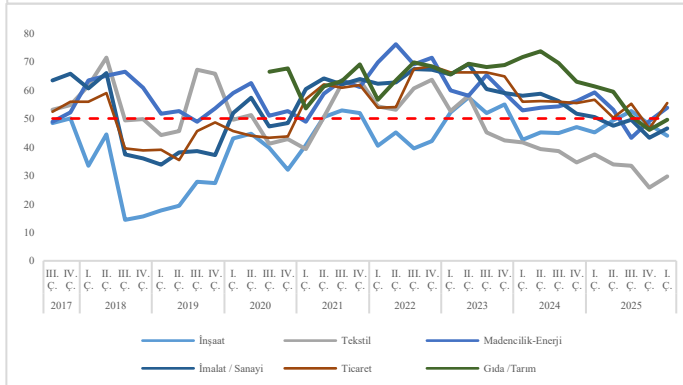
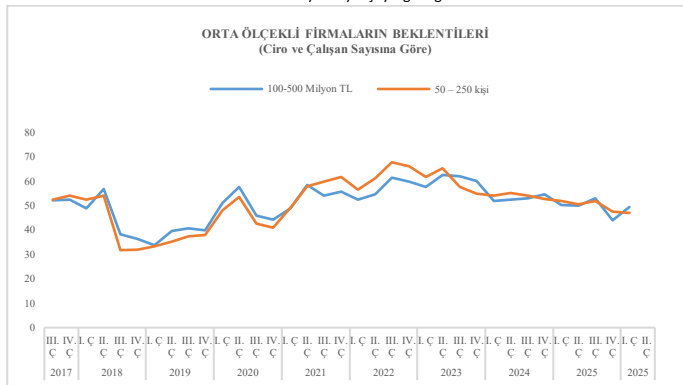
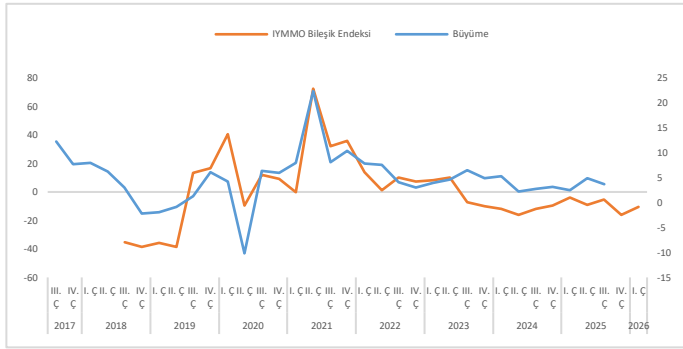
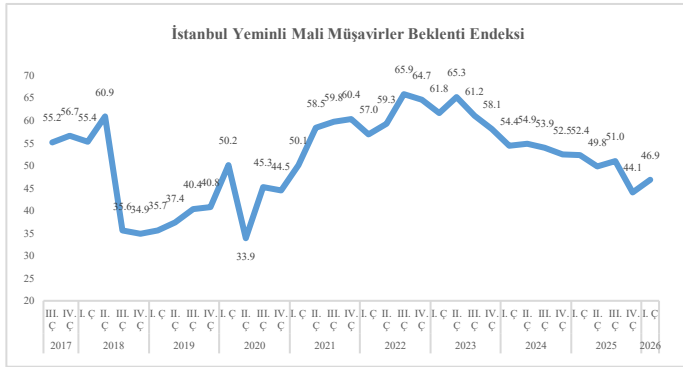

İSTANBUL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI

EKONOMİ BEKLENTİ ENDEKSİ İSTANBUL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI BAŞLICA SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

2026 I. ÇEYREK

**PROF. DR. NAZIM EKREN
PROF. DR. ELÇİN AYKAÇ ALP
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEFULE FINDIKÇI ERDOĞAN**

2026 yılı I. çeyrek sonuçları incelendiğinde, **sağlık, ticaret** ile **madencilik-enerji** sektörlerinin beklentiler açısından görece en olumlu ayrıışan alanlar olduğu görölmektedir. Buna karşılık, **tekstil, inşaat** ve **bankacılık/finans** sektörleri 2026 yılı I. çeyreğinde beklentilerin en zayıf seyrettiğı alanlar olarak öne çıkmaktadır.

2026 yılının ilk çeyreğine ilişkin olarak gerçekleştirilen anket sonuçları temelinde hesaplanan İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Beklentisi Endeksi, 46,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Endeks, bir önceki çeyreğe kıyasla sınırlı bir artış göstermesine rağmen, bir önceki yılın aynı dönemine göre belirgin bir gerilemeye işaret etmektedir. Söz konusu dönemde kaydedilen 46,9 seviyesi, önceki çeyrekte gözlenen olumsuz görünümün kısmen yumuşadığına işaret etse de bu **iyileşmenin sınırlı kaldığı** anlaşılmaktadır. Endeksin hem 50 eşik değerinin altında seyretmesi hem de yıllık bazda daha düşük bir düzeyde gerçekleşmesi, ekonomik beklentilerde güçlü bir toparlanmadan ziyade **temkinli bir duruşun sürdüğünü** ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, ekonomik aktörlerin yakın dönemde ilişkin değerlendirmelerinde belirsizlik unsurlarını dikkate almaya devam ettikleri görülmektedir. 2026 yılı ilk çeyrek verileri, ekonomik beklentilerde net bir iyileşmeden çok, **geçen yıla kıyasla zayıflamış bir görünüm içinde sınırlı bir toparlanma arayışı** yansıtmaktadır. Beklentilerin daha kalıcı ve sağlıklı bir zemine oturabilmesi, ekonomik ortamda öngörülebilirliğin güçlenmesine ve risk algısının azalmasına bağlı görünmektedir.

GSYH büyüme oranı ile İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odası (İYYMO) Bileşik Beklenti Endeksi'ne ilişkin 2017–2025 dönemi eğilimlerinin genel olarak benzer bir seyir izlediği gözlemlenmektedir. Bununla birlikte, göstergelerin hesaplanma metodolojilerinin farklılık içermesi, iki serinin her dönemde birebir aynı eğilimleri takip etmesini zorunlu kılmamaktadır. Buna rağmen, sektörlerdeki ekonomik ve ticari değişimlere birincil veriler üzerinden doğrudan temas eden yeminli mali müşavirlerin değerlendirmelerini yansıtan bileşik endeksin, Türkiye ekonomisinin genel seyrine ilişkin anlamlı sinyaller ürettiği görülmektedir. **2026 yılının ilk çeyreğinde endeksin 46,9 seviyesine yükselmesi ise, önceki çeyrekte oluşan olumsuz görünümün kısmen iyileşeceğine işaret etmektedir.** Ancak söz konusu artışa rağmen endeksin 50 eşik değerinin altında kalmaya devam etmesi, **ekonomik beklentilerde güçlü ve yaygın bir toparlanmadan ziyade, ihtiyatlı duruşun sürdüğünü** göstermektedir. Bu çerçevede, 2025 yılının son çeyreğinde yaşanan sert düşüşün ardından 2026 yılının ilk çeyreğinde gözlenen sınırlı toparlanma, beklentilerde **ılımlı bir görünümün ardından denge arayışının öne çıktığı** bir görünüme işaret etmektedir.

2026 yılı I. çeyrek ciro düzeyine göre işletmelerin beklentileri incelendiğinde, endeks değerinin küçük ölçekli işletmeler için 42.3, orta ölçekli işletmeler için 49.3 ve büyük ölçekli işletmeler için 46.3 olduğu tespit edilmiştir. 2025 yılı çalışan sayısına göre işletmelerin beklentileri incelendiğinde, I. çeyrekteki endeks değerinin küçük ölçekli işletmeler için 50.0, orta ölçekli işletmeler için 47.0 ve büyük ölçekli işletmeler için 44.1 olduğu tespit edilmiştir. Ciro ve çalışan sayısına göre farklı ölçeklerdeki işletmelerin beklentileri genel yönü itibarıyla benzer bir seyir izlemekle birlikte, **bu dönemde büyük ölçekli işletmelerde beklenti zayıflığının daha belirgin hâle geldiği**, buna karşılık orta ölçekli işletmelerin görece daha ılımlı bir beklenti düzeyini koruduğu görülmektedir. Küçük ölçekli işletmelerde ise beklentilerin düşük olmakla birlikte dalgalı bir görünüm sergilediği anlaşılmaktadır. 2026 yılı I. çeyreğinde işletmelerin ekonomik faaliyete ilişkin değerlendirmeleri, önceki dönemlere kıyasla daha temkinli ve ölçülü bir çerçeveye işaret etmektedir. Bu durum, işletmelerin **ekonomik koşullara ilişkin risk algısını koruduklarını ve karar süreçlerinde ihtiyatlı davranmayı sürdürdüklerini** düşündürmektedir.

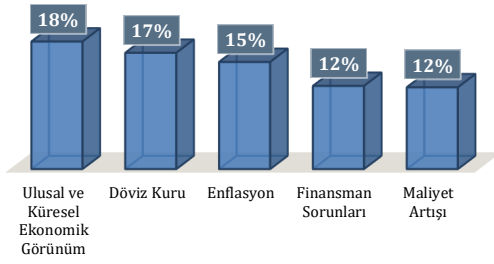
2026 yılı I. çeyrek itibarıyla sektör beklentilerinde gözlenen iyileşme ve zayıflama eğilimleri, büyük ölçüde talep yapısı, maliyet dinamikleri ve belirsizliklere maruz kalma derecesi üzerinden ayrılmaktadır. Görece olumlu seyreden sektörlerde iyileşmenin temel kaynağını, talebin daha istikrarlı olması, maliyetlerin kısmen yönetilebilir düzeyde kalması ve fiyatlama gücünün korunabilmesi oluşturmaktadır. Özellikle ticaret, gıda/tarım ile madencilik–enerji sektörlerinde, iç talebin görece dayanıklı seyrî ve zorunlu tüketim için yavaş emtia temelli faaliyet yapısı, beklentilerin eşik değerinin üzerinde kalmasına katkı sağlamaktadır.

Buna karşılık beklentilerde kötüleşmenin öne çıktığı sektörlerde, talep daralması, yüksek maliyet baskıları ve finansmana erişim sorunları belirleyici olmaktadır. Tekstil, inşaat ve imalat/sanayi gibi sektörlerde hem iç hem dış talepteki zayıflama, fiyatlarla tam yansıtılamayan maliyet artışları ve kârlılıкта yaşanan erime beklentileri baskılamaktadır. Bankacılık ve finans sektöründe ise ekonomik belirsizlikler ve kredi talebindeki sınırlı canlanma, daha temkinli bir görünümün sürmesine neden olmaktadır. Bu gelişmelerle birlikte, sektörlerin nispi dengelerinde gözle görülür değişimler ve kaymaların ortaya çıkmaya başladığı izlenmektedir. Önceki dönemlerde öne çıkan bazı sektörler ivme kaybederken, daha defansif ve talep esnekliği düşük sektörlerin görece ağırlığı artmaktadır. Bu tablo, ekonomik toparlanmanın homojen değil, sektör bazında farklı hız ve yönlerde ilerlediğini göstermektedir.

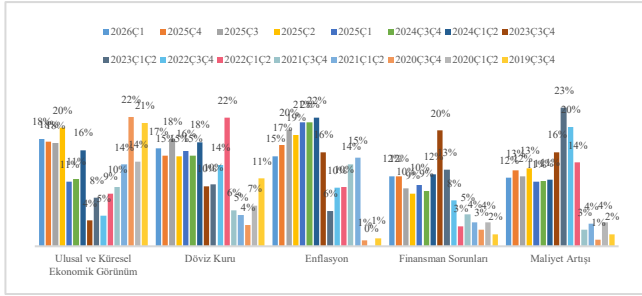
Karşılaşılan toplulaştırılmış sorunlar 2026 I. çeyrek döneminde ulusal ve küresel ekonomik görünüm, döviz kuru, enflasyon finansman sorunları ve maliyet artışı olarak gerçekleşmiştir.

Firmaların 2026 I. çeyrek döneminde karşılaşılan başlıca sorunları ve çözüm önerileri ankete verilen cevaplar ışığında ulusal ve küresel ekonomik görünüm, döviz kuru, enflasyon finansman sorunları ve maliyet artışı en önemli sorunlar olarak ortaya çıkmaktadır. Yeminli Mali Müşavirler kategorize edilen bu sorunların kaynağı hususunda bilgi sağlarken aynı zamanda çözüm önerileri de sunmaktadır. Toplulaştırılmış bulgulara göre sunulan bu önerilerin etkisi sektörlere, ekonomik koşullara ve diğer faktörlere bağlı olarak değişebileceği dikkate alınarak kamu otoritesi tarafından uygulanacak politikalar için firmaların sektör ve ölçeklerine göre ayrı ayrı ele alınması gerekmektedir.

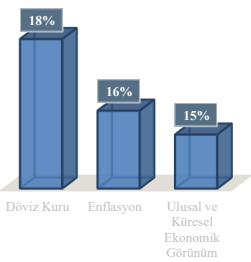
TOPLULAŞTIRILMIŞ SORUNLAR

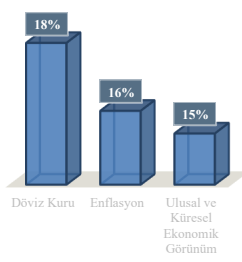
2026 I. çeyrek döneminde karşılaşılan başlıca sorunlar ve çözüm önerileri diğer dönemler ile karşılaştırıldığında ilgili sorunların 2022 yılından bu yana önemli miktarda etkili bir sorun haline geldiği tespit edilmektedir.

50-250 KİŞİ

10-50 MİLYON TL

2026 yılı I. Çeyreğinde ticaret sektöründe beklentilerin görece olumlu seyretmesine karşın, sorun algısının geniş ve çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Yeminli müşavirlerin değerlendirmelerinde sektörde, enflasyon, döviz kuru, ulusal-küresel ekonomik görünüm sorunlarının öne çıktığını görülmektedir. Bu durum, ticaret sektöründe beklentilerin yalnızca talep koşullarına değil, makroekonomik çerçeveye ilişkin algılara da güçlü biçimde bağlı olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Enflasyon, ticaret sektörü açısından en sık vurgulanan sorun alanı olmaya devam etmektedir. Yüksek enflasyonun maliyet yapısını bozduğu, fiyatlama davranışlarını zorlaştırdığı ve talep tarafında daralmaya yol açtığı ifade edilmektedir. Geçmiş dönem maliyet artışlarının fiyatlara yerleşmiş olması ve fiyatların aşağı yönlü esnekliğinin sınırlı kalması, sektörde fiyat yapışkanlığını güçlendirmekte; bu durumun, ciro artışlarının kârlılığa yeterince yansımamasına ve “basiretli tacir” ilkesinin zayıfladığı yönündeki algının yaygınlaşmasına neden olduğu vurgulanmaktadır. Döviz kuru, özellikle ithalata dayalı ticaret yapan firmalar açısından önemli bir belirsizlik kaynağıdır. Kur seviyesinin ve oynaklığının öngörülebilir olmaması, stok maliyetleri ve fiyatlama kararları üzerinde baskı yaratmaktadır. Ulusal ve küresel ekonomik görünüm ile ekonomik ve siyasi belirsizlikler ise beklentileri çerçeveleyen temel unsurlar arasında yer almaktadır.

Ulusal ve küresel ekonomik görünüme ilişkin belirsizliklerin azaltılabilmesi açısından, ekonomik politikalara yön veren orta vadeli hedeflerin daha açık, tutarlı ve izlenebilir biçimde ortaya konulması önem arz etmektedir. Küresel ölçekte derinleşen jeopolitik gerilimler ve finansal dalgalanmalar karşısında, iç ekonomik dengeleri gözetken ve sektörler arası farklılaşmaları dikkate alan bir politika yaklaşımı, beklentilerin daha sağlıklı oluşmasına katkı sağlayacaktır. Bu kapsamda, karar alıcılarla reel sektör arasında düzenli bilgi akışının sağlanması ve politika tercihlerinin gerekçeleriyle birlikte kamuoyuyla paylaşılması, belirsizlik algısının azaltılmasında tamamlayıcı bir rol üstlenecektir.

Döviz kuruna ilişkin beklentilerin daha istikrarlı bir çerçeveye oturması, kur politikasının enflasyon dinamikleri ve dış ticaret yapısıyla uyumlu, öngörülebilir bir anlayışla yürütülmesine bağlı görünmektedir. Kurda yaşanan ani ve yönü net olmayan hareketler, firmaların fiyatlama davranışlarını ve uzun vadeli sözleşme kararlarını zorlaştırarak ekonomik belirsizliği derinleştirmektedir. Bu bağlamda, işletmelerin kur riskini yönetebilmelerine imkân tanıyacak finansal enstrümanların yaygınlaştırılması ve özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin bu araçlara erişiminin kolaylaştırılması, beklentiler üzerindeki baskının hafifletilmesine katkı sunacaktır.

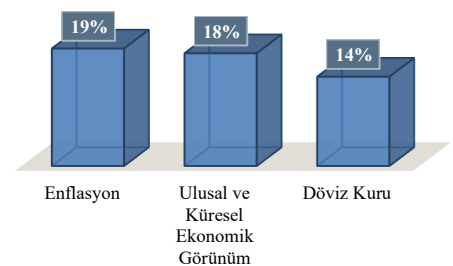
Enflasyonla mücadelede, geçici talep sınırlayıcı uygulamaların ötesine geçilerek, maliyet unsurlarını doğrudan hedef alan yapısal adımların ön plana çıkarılması gerekmektedir. Üretim sürecinde belirleyici olan enerji, hammadde ve işgücü maliyetlerinin yüksek seyrettiği bir ortamda, arz yönlü politikaların güçlendirilmesi ve rekabeti destekleyici düzenlemelerin hayata geçirilmesi, fiyat istikrarının daha kalıcı bir zemine oturmasına yardımcı olacaktır. Para ve maliye politikaları arasındaki eşgüdümün güçlendirilmesi ise enflasyon beklentilerinin daha sağlam biçimde çipalanması açısından kritik bir unsur olarak öne çıkmaktadır.

Finansman sorunları, işletmelerin yatırım, üretim ve istihdam kararlarını doğrudan etkileyen temel kısıtlardan biri olmaya devam etmektedir. Bu çerçevede, kredi kanallarının genel olarak daraltılmasından ziyade, üretim kapasitesi ve ihracat potansiyeli taşıyan alanlara yönlendirilmiş seçici finansman mekanizmalarının önceliklendirilmesi önem taşımaktadır. Uzun vadeli ve öngörülebilir maliyet yapısına sahip finansman imkânlarının artırılması, özellikle KOBİ’lerin ekonomik faaliyetlerini sürdürülebilmeleri ve yatırım istahlarını koruyabilmeleri açısından belirleyici bir gereklilik olarak değerlendirilmektedir.

Maliyet artışına yönelik baskıların hafifletilebilmesi için, işgücü, enerji ve vergi kaynaklı yüklerin daha öngörülebilir ve istikrarlı bir çerçeveye kavuşturulması gerekmektedir. Enerji verimliliğini artıran yatırımların teşvik edilmesi ve üretim süreçlerinde teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, orta vadede maliyetler üzerinde kalıcı bir rahatlamaya sağlayabilir. Buna ek olarak, vergi ve sosyal güvenlik uygulamalarında istikrarın güçlendirilmesi, işletmelerin maliyet planlamalarını daha sağlıklı yapabilmelerine ve belirsizlik algısının azalmasına katkı sunacaktır.

2026 yılı I. çeyrek bulguları, firma büyüklüğüne göre bazı farklılaşmalar olmakla birlikte, şirketlerin karşılaştıkları sorunların büyük ölçüde benzer başlıklar etrafında yoğunlaştığını göstermektedir. Küçük, orta ve büyük ölçekli işletmelerde enflasyon, döviz kuru ve ulusal-küresel ekonomik görünüm ortak hassasiyet alanları olarak öne çıkmakta; bu durum mevcut ekonomik koşulların firma ölçeğinden bağımsız biçimde etkili olduğunu düşündürmektedir. Küçük ölçekli işletmelerde ciro ve nakit akışı üzerindeki baskılar daha belirgin hissedilirken, artan maliyetlerin fiyatlara yansıtılamaması ve finansmana erişimdeki kısıtlar beklentileri daha ihtiyatlı hale getirmektedir. Orta ölçekli işletmelerde sorun algısı görece daha dengeli olmakla birlikte, döviz kuru ve enflasyonun yanı sıra ulusal ve küresel ekonomik belirsizliklerin beklentiler üzerinde belirleyici olduğu görülmektedir. Büyük ölçekli işletmelerde ise döviz kuru ve enflasyon riskleri daha sistematik biçimde izlenmekte, ancak ekonomik ve siyasi belirsizlikler uzun vadeli planlamayı zorlaştırmaktadır. Bu çerçevede, tüm ölçeklerde beklentilerin güçlü bir iyimserlikten ziyade temkinli ve ölçülü bir görünüm sergilediği söylenebilir.

TİCARET

Firma Büyüklüklerine Göre İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Beklenti Endeksi

	Dönem	Ciro Düzeyi			Çalışan Sayısı		
		0-10 Milyon TL	10-50 Milyon TL	50 Milyon TL Üstü	50 kişiden az	50 – 250 kişi	250 kişiden fazla
2023	I. Ç	67.3	57.6	62.4	63.8	61.6	59.8
	II. Ç	65.2	62.5	65.9	65.8	65.1	65.0
	III. Ç	58.0	61.8	61.1	64.2	57.6	62.8
	IV. Ç	57.2	60.0	57.7	61.7	54.8	58.9
2024	I. Ç	52.1	51.7	58.3	53.2	53.9	55.9
	II. Ç	56.6	52.3	57.1	54.4	55.1	55.1
	III. Ç	53.8 (p)	52.8(p)	55.5(p)	54.1(p)	53.9(p)	54.0(p)
	IV. Ç	52.9	54.5	51.3	54.8	52.7	50.9
2025	I. Ç	59.2	50.2	51.9	57.1	51.8	50.0
	II. Ç	42.9	49.9	51.3	49.8	50.6	48.9
	III. Ç	45.6	53.0	50.9	54.6	51.7	47.1
	IV. Ç	41.6	43.8	45.2	44.1	47.5	39.8
2026	I. Ç	42.3	49.3	46.3	50.0	47.0	44.1

Sektörlere Göre İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Beklenti Endeksi

	2023				2024				2025				
	I. Ç.	II. Ç.	III. Ç.	IV. Ç.	I. Ç.	II. Ç.	III. Ç.	IV. Ç.	I. Ç.	II. Ç.	III. Ç.	IV. Ç.	I. Ç.
İnşaat	52.0	57.4	51.9	54.9	42.6	45.1	44.9	47.0	45.1	49.4	52,7	48.0	43.8
Otomotiv	57.9	62.8	62.8	60.1	54.8	56.3	52.5	46.5	45.0	47.4	36,7	49.6	46.0
Tekstil	52.5	58.1	45.1	42.4	41.6	39.2	38.5	34.7	37.5	33.8	33,5	25.7	29.6
Turizm	61.2	75.1	74.9	49.5	53.1	63.8	53.2	42.9	46.5	59.2	68,1	41.5	52.9
Madencilik-Enerji	59.9	58.1	65.4	59.0	52.8	53.8	54.2	56.1	59.2	53.2	43,2	49.1	53.9
Bankacılık ve Finans Kurumları	62.3	57.4	64.2	61.4	56.7	58.3	59.0	62.0	66.6	54.0	71,7	52.1	45.8
İmalat / Sanayi	65.4	69.1	60.2	58.8	58.0	58.7	56.1	51.7	50.4	47.5	49,6	43.2	46.5
Ticaret	66.3	66.2	66.3	64.9	55.9	56.1	55.8	55.5	56.6	50.4	55,1	46.5	55.4
Bilişim ve İletişim	63.1	64.5	67.4	67.1	55.3	58.7	58.9	62.7	64.3	55.5	61,5	54.2	47.0
Sağlık	70.6	70.6	63.5	59.1	63.4	61.4	63.8	66.7	66.9	67.8	62,2	46.9	64.5
Lojistik-Taşımacılık	66.2	64.1	66.4	59.2	61.5	52.3	56.1	54.4	55.6	52.9	52,8	51.0	48.5
Gıda /Tarım	65.6	69.2	68.2	68.9	71.7	73.6	69.5	63.0	61.3	59.3	50,8	46.0	49.7

2026 I. Çeyrek için Temel İlk Üç Sorun

	1. Sorun	2. Sorun	3. Sorun
Genel	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%18)	Döviz Kuru (%17)	Enflasyon (%15)
Ciro 0-10 Milyon TL	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%21)	Döviz Kuru (%14)	Enflasyon / Finansman Sorunları (%13)
Ciro 10–50 Milyon	Döviz Kuru (%18)	Enflasyon (%16)	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%15)
Ciro 50 Milyon Üstü	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%19)	Döviz Kuru (%16)	Enflasyon (%15)
Çalışan Sayısı 50 Kişiden Az	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%21)	Döviz Kuru (%14)	Enflasyon / Finansman Sorunları (%13)
Çalışan Sayısı 50–250	Döviz Kuru (%18)	Enflasyon (%16)	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%15)
Çalışan Sayısı 250'den Fazla	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%19)	Döviz Kuru (%16)	Enflasyon (%15)
İnşaat	Enflasyon (%22)	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%20)	Finansman Sorunları (%19)
Otomotiv	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%23)	Döviz Kuru (%21)	Finansman / Enflasyon (%17–15)
Tekstil	Döviz Kuru (%21)	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%19)	Maliyet Artışı (%15)
Turizm	Döviz Kuru (%27)	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%18)	Bürokrasi / Kalifiye Personel (%11)
Madencilik ve Enerji	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%21)	Döviz Kuru (%16)	Enflasyon (%13)
Bankacılık ve Finans Kurumları	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%27)	Finansman Sorunları (%12)	Döviz Kuru (%9)
İmalat / Sanayi	Döviz Kuru (%19)	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%17)	Enflasyon (%16)
Ticaret	Enflasyon (%19)	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%18)	Döviz Kuru (%14)
Bilişim ve İletişim	Ulusal ve Küresel Ekonomik Görünüm (%20)	Finansman Sorunları (%14)	Enflasyon (%14)
Sağlık	Maliyet Artışı (%11)	Kalifiye Personel (%11)	Bürokrasi (%11)
Lojistik ve Taşımacılık	Döviz Kuru (%19)	Maliyet Artışı (%16)	Talep Daralması (%10)
Gıda / Tarım	Finansman Sorunları (%19)	Maliyet Artışı (%17)	Döviz Kuru (%17)

*Tabloda ilk üç soruna yer verilmiştir. Aynı değere sahip sorunlar ilgili sütünde birlikte yer almaktadır.